

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

«...»

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 15 — Telèfon n.º 255

ANY III — Mataró dimarts 31 maig 1938 — NUM. 575

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4'00 PESSETES MES

Les operacions al front de l'Est

Els comunicats de guerra del nostre Exèrcit, en la seva sobrietat militar, han deixat traslluir aquests darrers dies diverses accions intenses i felices al front de l'Est, mentre al de Levant continua la guerra de desgast per a l'enemic, que no acaba d'aconseguir els seus objectius, i als altres fronts a penes hi ha activitat a assenyalar si no és la de l'heroisme de la 43 Divisió, cada vegada més ferma i resolta en la defensa de les seves posicions de l'Alt Cinca i de la frontera pirinenca.

Malgrat les tempestes de neu d'aquesta primavera revolts, al sector de Sort, el més septentrional del front Est, el nostre Exèrcit ha realitzat amb habilitat operacions de muntanya i ha rebutjat amb èxit un atac enemic contra Pedres d'Aioló.

Més avall, a l'important sector de Tremp, les operacions militars per la nostra banda han tingut un caràcter de sondeig. Les nostres tropes han conquistat dos pobles a la vall: Sant Romà d'Abella i Bastús, a la defensa dels quals acudí l'enemic amb les seves reserves i es deixà a Bastús presoner un batalló sencer de Las Navas, que es rendí. Mentre avançaven per la vall per les forces, d'altres, en combinació amb aquestes, efectuant una maniobra envoltant, s'apoderaren de l'important massís de Sant Corneli. El panà de Tremp està a la vista, sense necessitat de binocles.

En altres dos punts sensibles del front el nostre Exèrcit de l'Est ha provat aquests dies el seu ressorgiment: en el cap de pont de Balaguer i en el menys important de Serós. En els dos, les nostres tropes han realitzat amb felicitat operacions de tanqueig, encara no acabades mentre es crivim aquestes línies. Els dos caps de pont, sobretot el més important, el de Balaguer, han estat convenientment disminuïts.

Recordarem, per a assenyalar la importància i la dificultat d'aquestes operacions als lectors profans, que un cap de pont és l'examplament, en una amplària d'alguns quilòmetres, de les defenses d'un punt de pas d'un riu. En reduir el radi dels caps de pont de Balaguer i de Serós, un més amunt i l'altre més avall de Lleida, resten també limitades les possibilitats ofensives de l'enemic.

Al llarg de tot el front Est, en ajut d'aquestes diverses operacions, la nostra aviació ha desplegat les seves ales temibles. Divuit aparells italians i alemanys foren abatuts en una sola jornada, i dos pilots italians que salvaren la vida caigueren presoners.

Sens dubte per a venjar aquests italians caiguts en acció de guerra, l'aviació estrangera ha intensificat el seu bombardeig de les ciutats de rearguarda. Ha renovat a València i a Alacant els seus bàrbars bombardeigs anteriors, com aquell de Barcelona que provocà el fàstic i aixecà la indignació universals. En aquest bombardeig d'Alacant s'han comptat 500 víctimes, d'aquestes 250 morts; i han resultat destruïts 60 edificis amb no se sap quantes llars on s'acollien infants, dones i vells. Un nou jura-

ment d'odi als invasors s'ha renovat a si mateix dins del seu cor tot espanyol.

**

Aquest és a grans trets el panorama de guerra d'aquests darrers dies. Té una significació tan important com clara. L'Exèrcit de l'Est, que fa dos mesos davant l'atac d'italians, alemanys, moros, falangistes, raquistes, etc., perdé peu i quedà desconcertat, ha estat refet. No solament ha completat les seves unitats, i ha pres posicions i disposicions i s'ha reorganitzat i ha aixecat el cap, sinó que, plètic de vida i de forces, ha començat a moure's. S'ha desvetllat. Això han estat les darreres operacions: un desvetllament del nostre Exèrcit.

En contrast amb la nostra moral militar, els presoners agafats en les darreres operacions han mostrat en les seves declaracions que la moral de les tropes de Franco estan en descens. Tots els soldats, caporals, sergents i alferes del batalló fet presoner a Bastús, coincideixen a afirmar que liurs caps els abandonaren. Ho declararen així els presoners que són feixistes i els que pertanyen a la massa neutra i supervivent, enrolades a les tropes de Franco per la mobilització.

Aquesta massa neutra es compon de camperols ignorants i de petita burgesia. D'aquesta darrera treu ara Franco els seus aferes, però no ha sabut suggerir la ni treure'n en conseqüència bons militars; àdhuc els que estan afiliats a les organitzacions del partit unificat i oficial, declaren espontàniament, abans que se'ls interrogués, tot el que sabien. «Som unes veritables desferres morals—digué un d'ells, doctor en Medicina—; això és el que han fet de nosaltres.» Estan cansats de la guerra. Odien els italians i admiren els alemanys. Senten la idolatria de la ignorància davant la tècnica alemanya, i la gelosia de la classe mitjana arruïnada davant els oficials italians, ben pagats, que es passegen com a amos i senyors de la rearguarda.

De la rebel·lió dels espanyols patriotes contra alemanys i italians, a la rearguarda de Franco, hi ha hagut també aquests darrers dies símptomes i proves. L'empresonament del general Yagüe, a què al·ludeixen a vegades en llurs declaracions els presoners, la fugida dels presos de Franco al fort de San Cristóbal, prop de Pamplona, i l'audaç desembarcament dels republicans a Motril, que aixecaren la guarnició i alliberaren els presos d'Astúries, són fets aïllats en l'acció, però són el mateix evident significat.

(Del Butlletí Desenal de la Secció d'Informació de l'Exèrcit de Tèrta)

PINTURES
COLORS
ESMELTS
VERNISSES
BROTJES
PINZELLS

LUX-STELLA
R. Casanova, 11
Telèfon 212
MATARÓ

Sobre la dissolució de la Mutualitat El Progrés Mataroní

Acordada la dissolució d'aquesta entitat en la Reunió General Extraordinària del dia 21 de maig, fem un petit esbós de la seva vida. Tenim al davant un llibret que ens assenyala la data que fou fundada: era l'any 1896, que uns quants abnegats compatriotes s'ajuntaren mutualment. El primer president fou el ciutadà Ciprià Castellà. Avui que l'entitat comptava ja més de quaranta anys de vida activíssima, s'ha vist obligada—conseqüència de la lluita actual— a suspendre les taques humanitàries per les quals fou creada pels seus fundadors.

Ja feia algun temps que frontollava, és veritat. Però malgrat tot es sostenia mercès a l'esforç i sacrifici de la Directiva amb el seu incansable President el nostre bon amic i constant cooperatista Francesc Escarpenter Fors. Si finalment han defallit no haurà estat pas perquè havien perdut la fe que havien posat per anar la sostenint. Hauran estat les actuals circumstàncies amb les mobilitzacions, les que hauran precipitat el final. Però al menys sabem que ha estat una capitulació amb tota honradesa.

És una llàstima, però, que una entitat d'aquest càrrec s'hagi vist en la necessitat dolorosa de dissoldre's. Amb tot i per tal que els vells i invàlids que socorria El Progrés no restin sense el subsidi que percebien, han estat traspassats a «El Refugi Mutual», Secció de la Federació de Mutualitats de Catalunya destinada a atendre els problemes que planteja la dissolució d'una Mutualitat.

La popularitat que havia assolit la Mutualitat «El Progrés Mataroní» es recolzava en que mai no havia negat el seu ajut moral i material quan les circumstàncies doloroses obligaven a trucar a les seves portes. El lema «Ajudeu-vos uns als altres» fou l'antorxa que hi flamejà pes a totes les calamitats i contratemps. Fou també un model de bona administració, perquè tots els que l'han regida durant aquests temps calamitosos hi han posat tota la seva ànima amada de veritable i ferm esperit mutualista.

«El Progrés Mataroní» desapareix amb tots els honors. D'ell ens restarà el bell record de les seves activitats humanitàries.

JOAN JULIÀ CUADRAS

Aquest número ha estat sotmès a la censura

Per 50 cèntims podeu fer un bon obsequi, amb

ILURENS
postre mataroní

Demaneu-los en les bones tendes de queviures. — Fabricats per PASTISERIA BATSET.

MANÇANILLA «LA MAJA»
XBRES FINÍSSIM «PETRONIO»
MORALES PAREJA «XBRES»
Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

Informació local

CLIPÓ DELS INVÀLIDS. — En el sorteig efectuat el dia 30, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al número 077.

Els números premiats amb tres pessetes són: 177, 277, 377, 477, 577, 677, 777, 877, 977.

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR
de la casa XERESANA
MORALES PAREJA
Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

REUNIÓ. — Les Federacions Locals de Sindicats C. N. T. i U. G. T. convoquen a tots els treballadors d'aquesta ciutat a la reunió que tindrà lloc demà dimecres a dos quarts de 7 de la tarda en el Teatre Monumental Cinema, on la Comissió Pro Menjadors Populars, donarà compte de les gestions portades a terme per a poder inaugurar los dintre breus dies per tal d'atenuar en el possible, la misèria de molts obrers que a conseqüència de la manca de fluid elèctric no poden treballar i no perceben llur salari.

Donada la importància que tindrà aquesta reunió, esperem no hi faltará cap treballador antifeixista conscient dels seus deures.—Els Comitès.

—Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

PERDUA. — Diumenge a l'estació una dona va ésser ajudada per unes noies a baixar un cabàs del tren, però amb l'aglomeració perdé de vista a les noies i al cabàs. Hom prega el retorn del cabàs a l'Administració de LLIBERTAT on seran gratificades.

NOTA PREGADA. — La Federació Local de Sindicats Unics de Mataró ens prega la publicació de la nota següent:

Als afiliats a la C.N.T.—Els companys compresos en les lletres demanades pel Govern, els preguem pas sin per la Secretaria Militar per un assumpte que els interessa.

Per la Secretaria Militar. El Secretari, J. Lleonalet.

MORALES PAREJA — XBRES
Demaneu sempre:
CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA Morales Pareja
CONYAC JULIO CESAR
Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

SUBDELEGACIÓ MARÍTIMA DE MATARÓ. — Pel present s'ordena als inscripcions d'aquest Districte pertanyents a la lleua de 1926 es presentin a aquesta Subdelegació Marítima els dies 1 al 3 de juny proper, de 10 a 12 del matí, amb objecte de rebre l'ordre d'incorporació a files.

Mataró, 31 de maig del 1938.—El Subdelegat Marítim, Antoni Giménez.

